

20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

GeoHav er en privat og uvildig tænketank med det ene formål at eksponere den reelle tilstand af Dansk havmiljø og fungerer i almenvellets interesse som autonom efterforskningsenhed.

Endelig vurdering

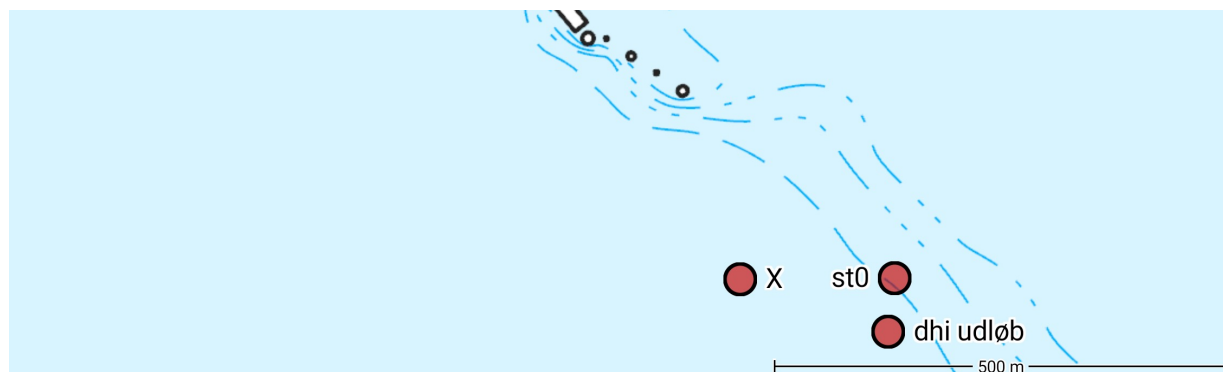
Havvandsprøve fra Agersø Sund af 6. februar 2023

GeoHav har 6. februar 2023 i samarbejde med øvrige aktører udtaget en havvandsprøve i Agersø Sund, hvilken er bragt til analyse. Analyseresultateterne anfører for totalconcentrationen af de gængse tungmetaller ekstreme værdier, som indikerer, at samtlige kvalitetskrav for metaller i opløst fase i vandsøjlen er overskredet.

Udledningspunkt RGS Nordic A/S

I henhold til Figur 2-4 samt 3-5 i DHI's rapport *Spredning af udledning fra RGS til Agersø Sund af september 2021* er udløbspunktet estimeret til position WGS 55.19513 11.26318, hvilken er anført som *dhi udløb* i dette notats FIGUR 1.

I WSP Danmark A/S' notat *SLAGELSE KOMMUNE - PRØVETAGNING AGERSØ SUND* af 25. august 2022 angives st. 0, hvilken formodes at repræsentere udløbspunktet og er omregnet til position WGS 55.19566 11.26333 samt anført som *st0* i dette notats FIGUR 1.

FIGUR 1

Prøveudtagning

Havvandsprøve X er udtaget 6. februar 2023 kl 12.39 i vandsøjlen på 9-10 meters dybde på position WGS 55.19570 11.26065. Denne anses derfor som en havvandsprøve i vandsøjlen, som kan være påvirket af det nærliggende udløb fra RGS Nordic A/S.

Da havvandsprøve X er udtaget henholdsvis 170 meter fra *st0* og 173 meter fra *dhi udløb* i vestlig retning, anses denne ikke som repræsentativ for en udløbskoncentration, da eventuelt aktivt udløb fra udledningspunktet er opblandet med vandgennemstrømningen i Agersø Sund. Strømmens retning og styrke i overfladen var på prøvetagningstidspunktet henholdsvis ca. 290° retvisende med ca. 0,6 - 0,8 knob.

Forud for prøvetagningen kunne antaget suspenderet stof fra udledning spores horisontalt i vandsøjlen på 5 - 7 meters dybde med ekkolod i området nordvest for *st0*. Denne aftog i tidsrummet 12.30 til 12.50. GeoHav mistænker, at udledningen blev stoppet grundet prøvetagningsfartøjets tilstedeværelse i området.

Analyse af havvandsprøve X

Prøven er analyseret for totalconcentrationen af de gængse tungmetaller i perioden 29. marts 2023 til 11. april 2023. Analyserapport X er i retoucheret form vedlagt i BILAG 1. GeoHav har det fulde kendskab til omstændighederne bag prøvetagningen 6. februar 2023 samt de herpå udførte analyser.

20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

Prøvens værdier for PFAS-stoffer ligger inden for normalbilledet af øvrige kendte havvandsprøver. Derimod optræder der for metallerne ekstreme koncentrationer, som uagtet prøvens henstand var til stede på prøvetagningstidspunktet;

Arsen	84	µg/l
Bly	393	µg/l
Cadmium	2,5	µg/l
Chrom	173	µg/l
Kobber	137	µg/l
Kviksølv	1,5	µg/l
Nikkel	157	µg/l
Zink	710	µg/l

Trods der ikke er analyseret på en filtreret prøve, kan den opløste fase og overskridelse af maksimumkoncentrationen estimeres ud fra beregningerne i APPENDIX A;

	total koncentration	beregnet opløst fase	overskridelse (max)
Arsen	84 µg/l	79,0104 µg/l	39,5 x
Bly	393 µg/l	356,844 µg/l	25,5 x
Cadmium	2,5 µg/l	2,2325 µg/l	5 x
Chrom	173 µg/l	85,4793 µg/l	
Kobber	137 µg/l	82,4877 µg/l	35,9 x
Kviksølv	1,5 µg/l	1,2401 µg/l	17,7 x
Nikkel	157 µg/l	90,2907 µg/l	2,7 x
Zink	710 µg/l	600,376 µg/l	62,2 x

I på notatet følgende diagrammer for metallerne Arsen, Bly, Cadmium, Chrom, Kobber, Kviksølv, Nikkel samt Zink er den af RGS månedligt indberettede udløbskoncentration for 2019, 2020, 2021 samt 2022 angivet med grå søjler og sammenholdt med analyserapport X, hvilken er markeret med sort søjle. Grå stiplede søjler angiver værdier under den respektive detektionsgrænse.

Alle analyser er for de respektive prøvers total koncentration. Analyserapporterne haves, men er grundet omfanget ikke vedlagt dette notat.

Værdierne for Arsen, Bly, Cadmium, Chrom, Kobber samt Zink afviger abnormt fra RGS' udløbskoncentrationer, hvorimod værdierne for Kviksølv og Nikkel til umiddelbar forveksling ligner normalbilledet i udløbskoncentrationerne.

Vurdering

GeoHav forudser, at en mod-argumentation af dette notat vil tage udgangspunkt i, at værdierne i analyserapport X ligger inden for kravværdierne fastsat i Vilkår 35 i Miljøgodkendelse af 26. november 2008, hvilke for tungmetallerne i spildevandsudledningen *skal overholdes som et aritmetisk gennemsnit af analyseresultaterne*.

GeoHav har RGS' nyeste indberettede udløbskoncentrationer for januar til september 2022 til rådighed, i alt 10 analyseresultater¹. GeoHav har til vurdering hypotetisk antaget, at analyserapport X ligeledes repræsenterer en udløbskoncentration og beregnet et aritmetisk gennemsnit af disse i alt 11 analyseresultater.

	SUM(11)	gennemsnit	krav 2008
Arsen	127,1	11,55 µg/l	280 µg/l
Bly	414,9	37,72 µg/l	500 µg/l
Cadmium ²	2,697	0,25 µg/l	175 µg/l
chrom	350,8	31,89 µg/l	70 µg/l
kobber ³	287	29,09 µg/l	21,07 µg/l
kviksølv	4,23	0,38 µg/l	21 µg/l
Nikkel	1171	106,45 µg/l	1.400 µg/l
Zink	1426	129,64 µg/l	6.000 µg/l

Da kravværdierne fastsat i Vilkår 35 i Miljøgodkendelse af 26. november 2008 alene gælder spildevandsudledningen, og da havvandsprøve X er udtaget minimum 170 meter fra ethvert i

¹ Analyserapporterne 434658, 440109, 443221, 446838, 450126, 452703, 454793, 456474, 460009 samt 460888 fra SGS Analytics Denmark A/S

Disse analyserapporter kan rekvireres hos GeoHav

² Værdier under detektionsgrænsen (4 værdier) er sat til til detektionsgrænsen på 0.005 µg/l i beregning af SUM(11)

³ Kravværdien jf. Vilkår 35 for Kobber er 0,07 + 70 * baggrundskonc., hvor den naturlige baggrundskoncentration (Deltares) på 0,3 µg/l er benyttet, da der ikke foreligger videnskabelig vished for øvrige baggrundskoncentrationer for Kobber i opløst fase i Agersø Sund

20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

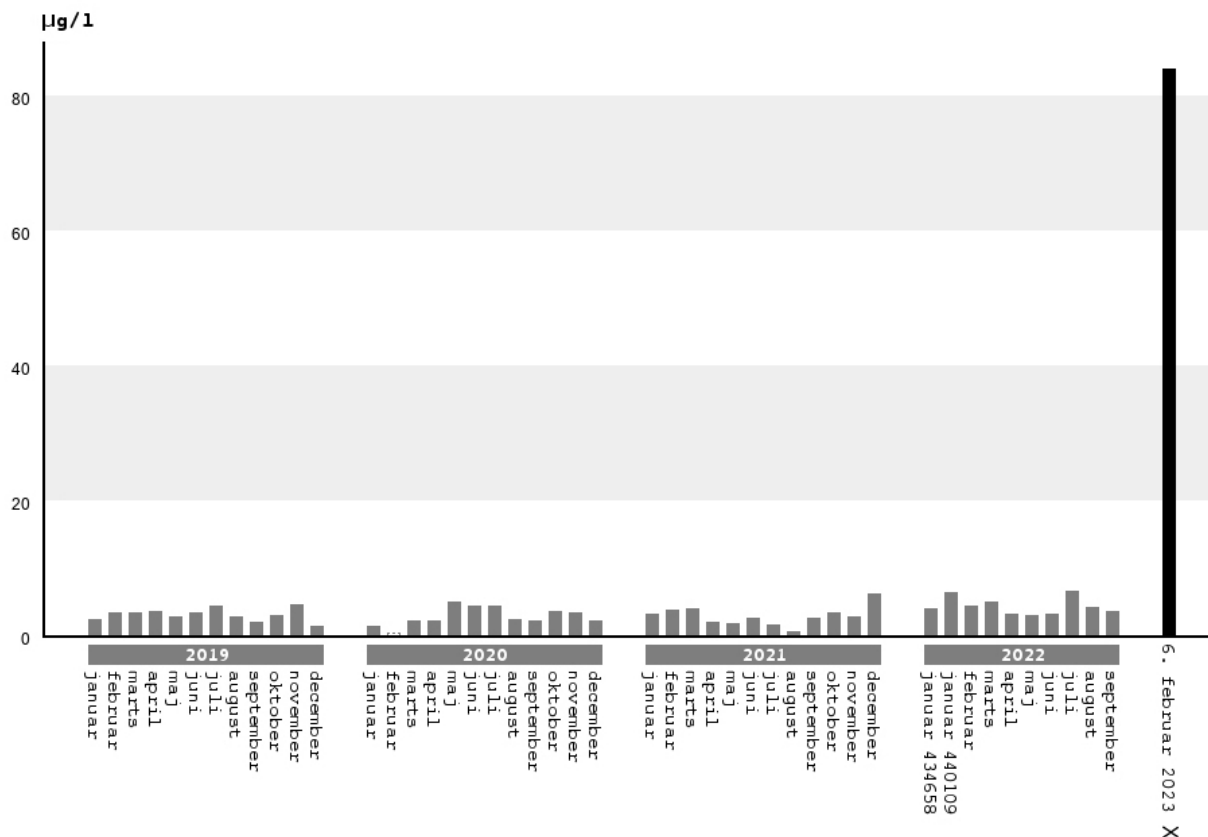
Endelig version

foreliggende dokumentation kendt udløbspunkt, kan overholdelse af disse kravværdier i vandsøjlen 170 meter fra udledningspunktet ikke benyttes som mod-argumentation.

Det vurderes, at de ekstreme koncentrationer målt i prøven af 6. februar 2023 kan skyldes;

- * at RGS Nordic A/S tilvejebringer miljølaboratorierne konstruerede blandingsprøver i forbindelse med ekstern analyse til månedsindrapportering til miljømyndigheden.
- * at RGS Nordic A/S alene benytter råvand til initialfortynding i perioder, hvor der udtages volumener til blandingsprøver i forbindelse med ekstern analyse til månedsindrapportering til miljømyndigheden.
- * at den i forvejen forekommende koncentration er markant højere end tidligere påvist i havvandsprøverne udtaget af WSP Danmark A/S i maj 2022

Arsen, totalkoncentration

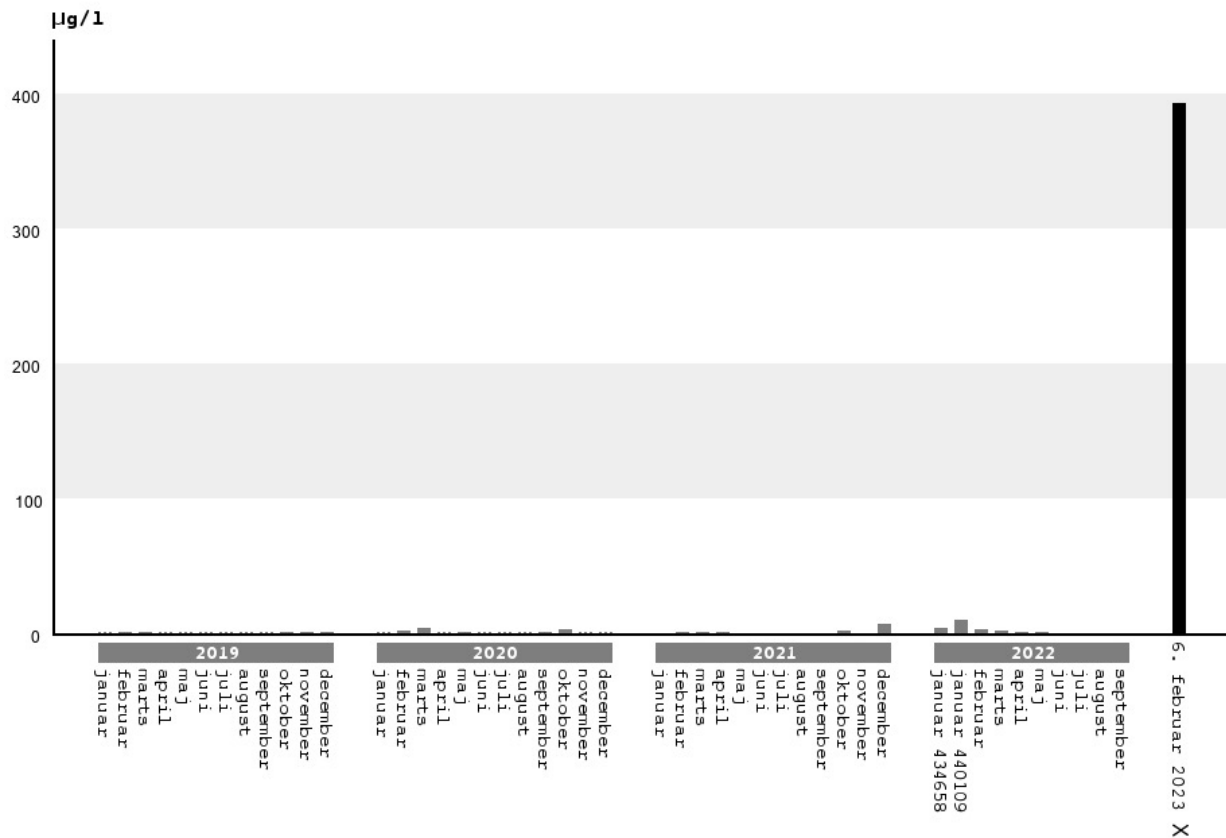
20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

Bly, totalkoncentration

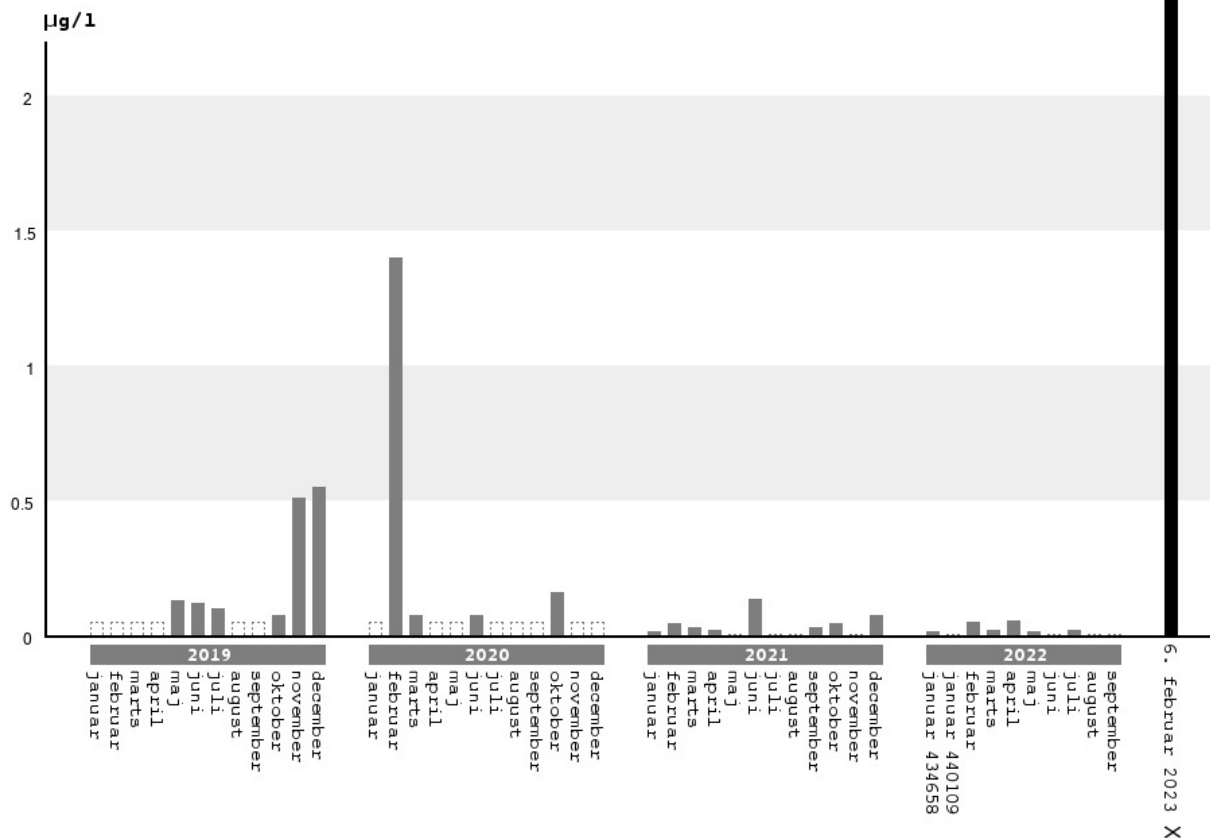
20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

Cadmium, totalkoncentration

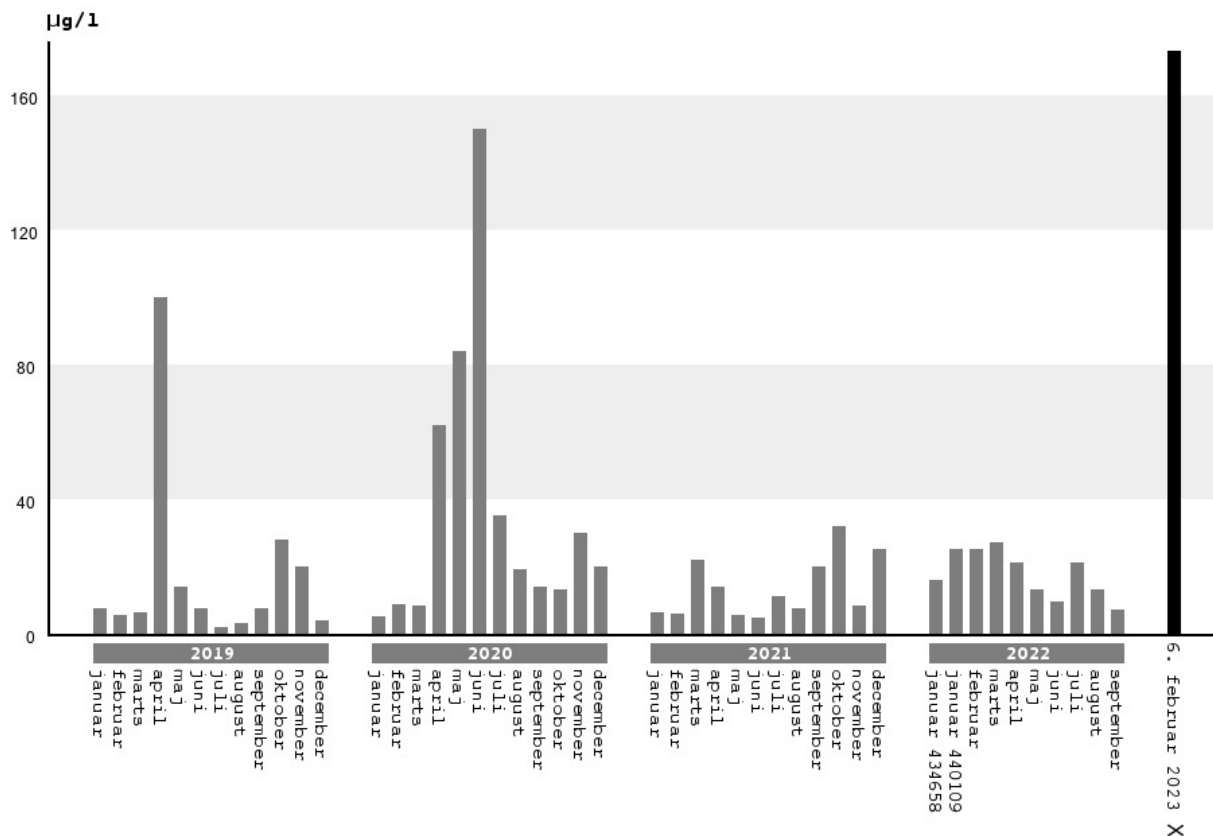
20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

Chrom, totalkoncentration

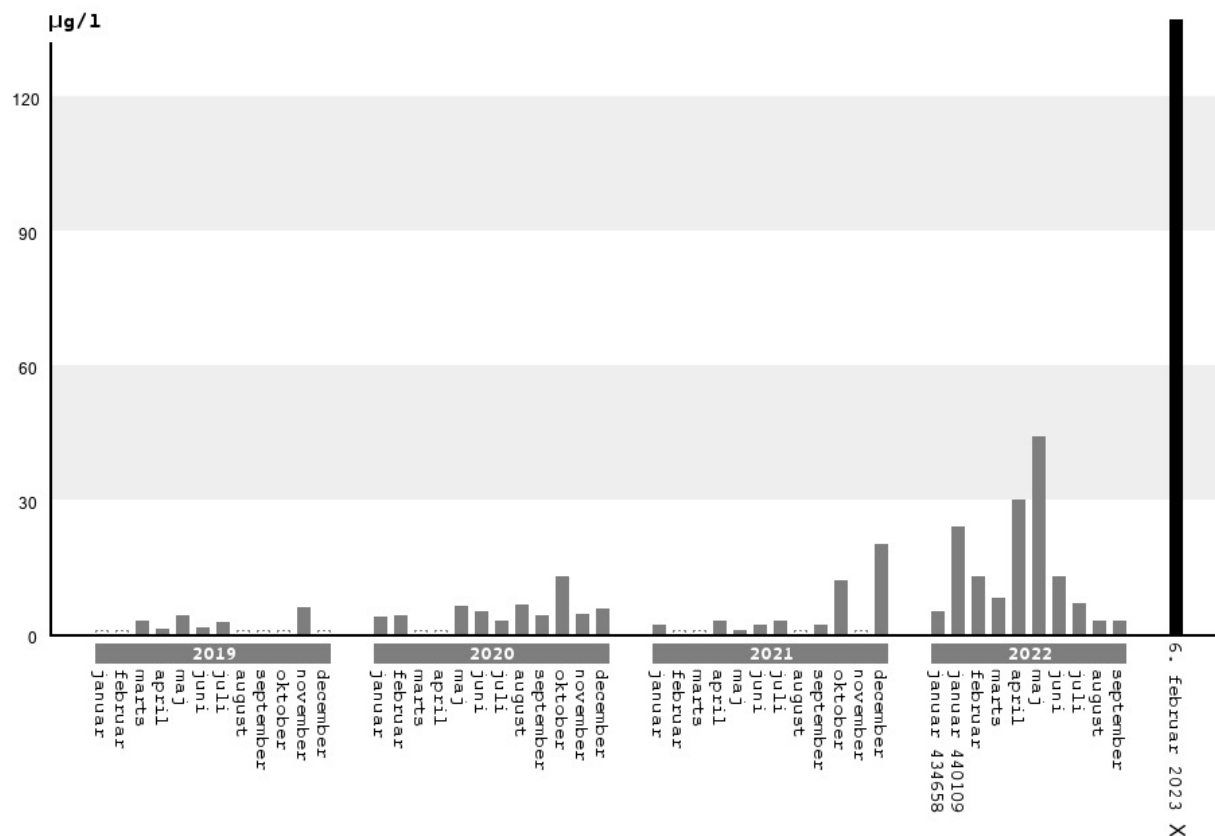
20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

Kobber, totalkoncentration

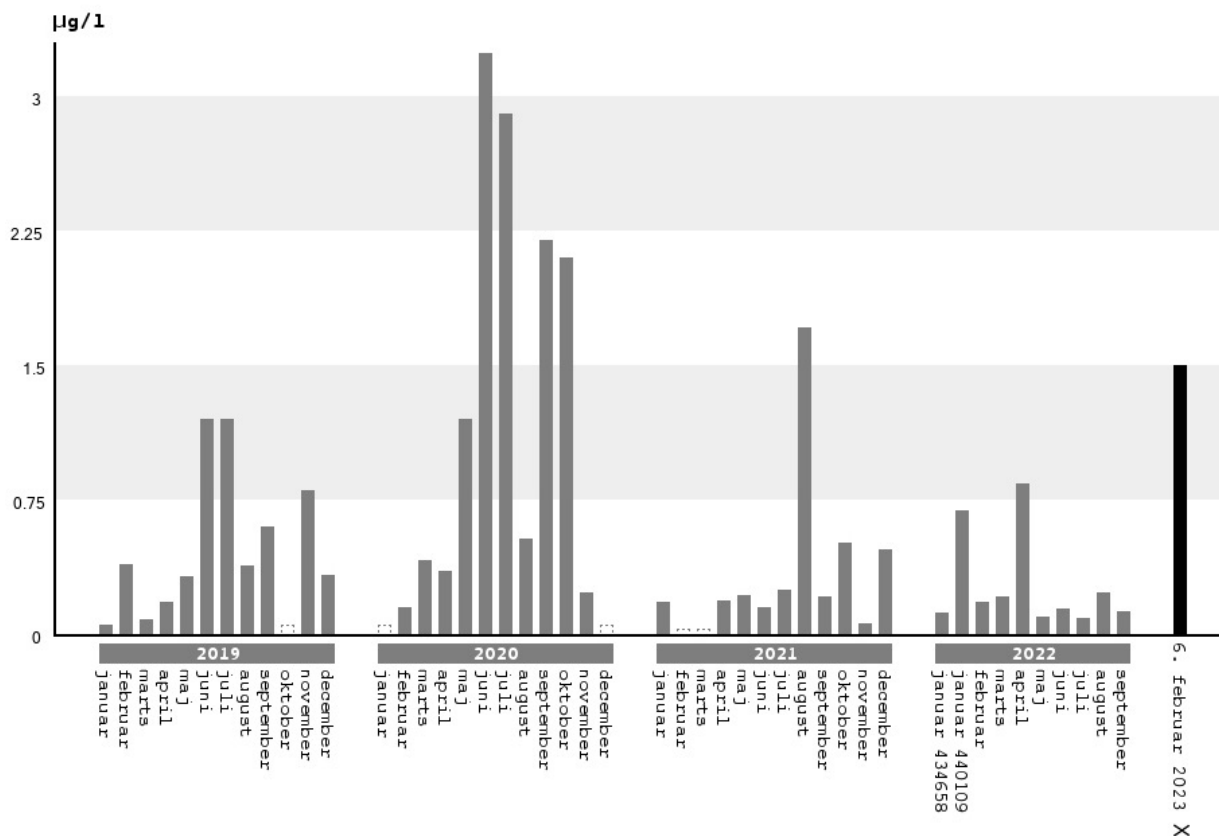
20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

Kviksølv, totalkoncentration

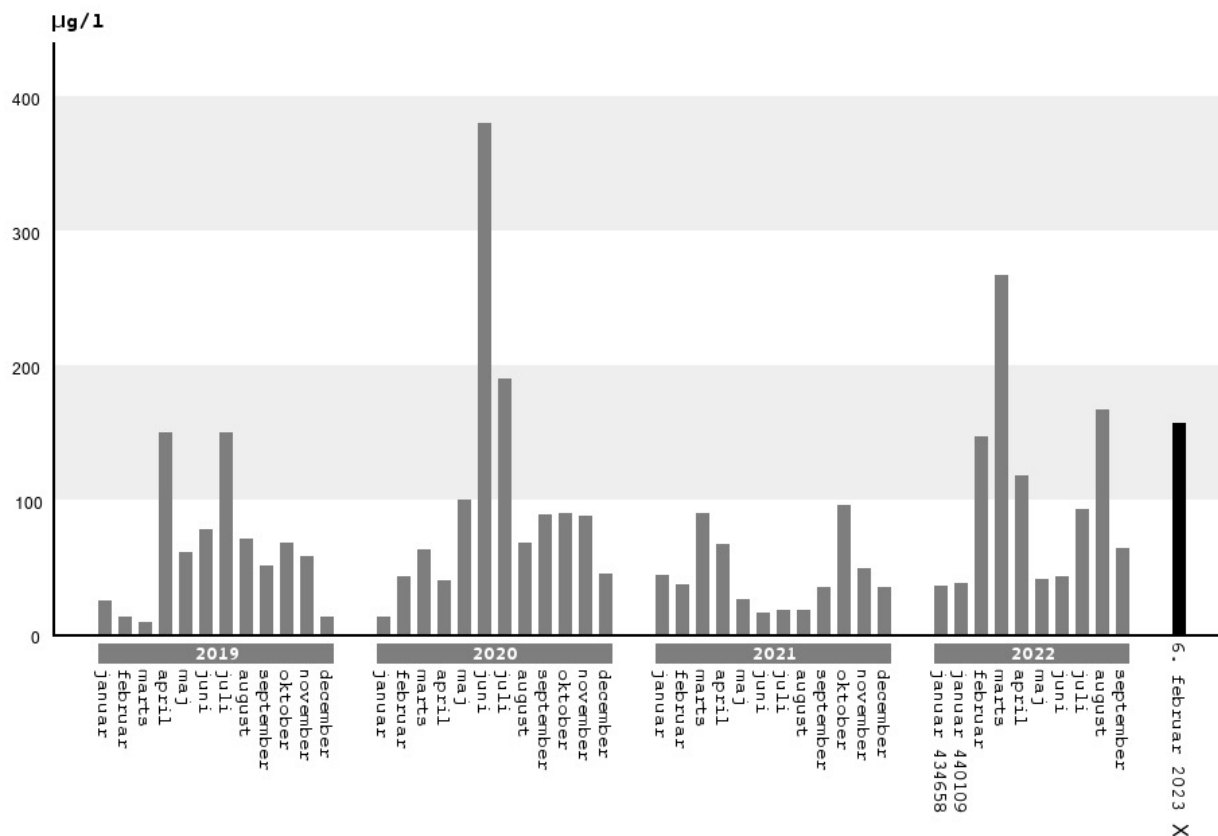
20. april 2023

Initialer: TH, SR & MR

Endelig version

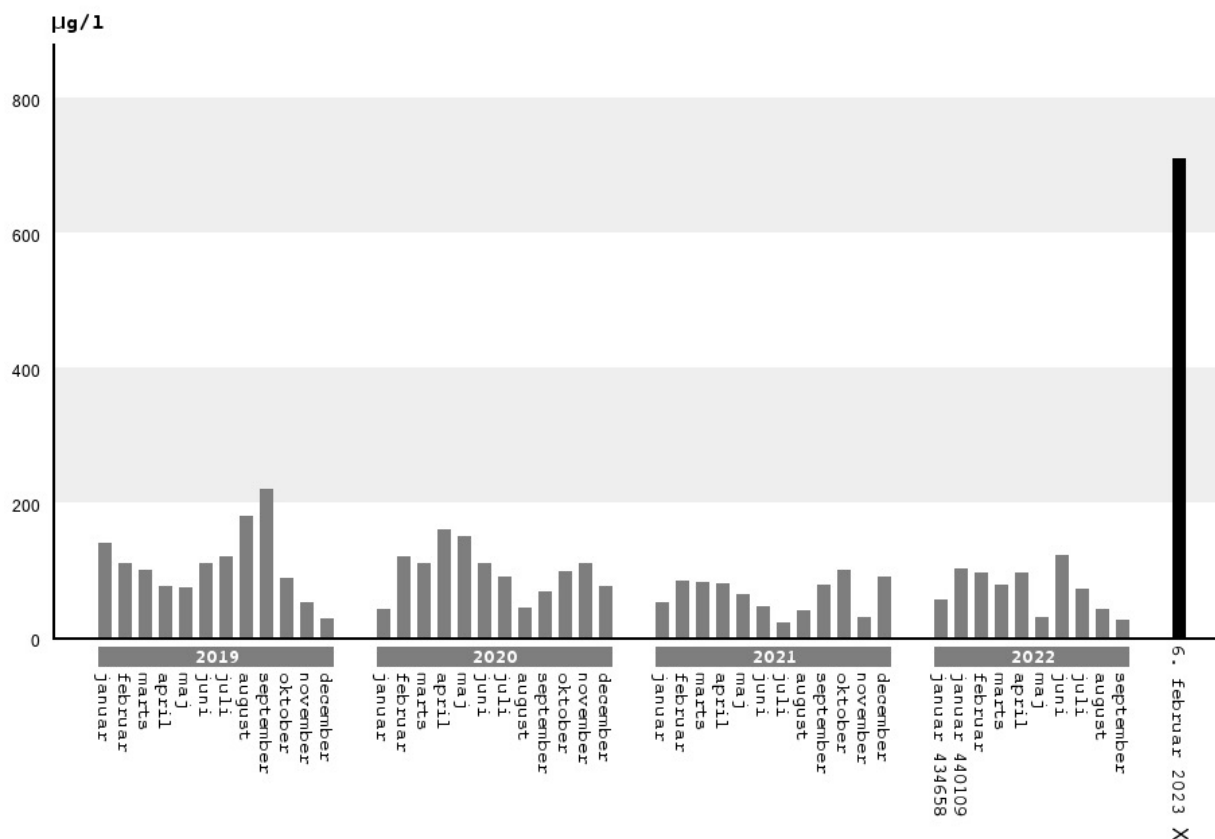

Nikkel, totalkoncentration

Zink, totalkoncentration

LAB nr:		Prøvetager:	
Prøvemærkning:		Prøvetagningsmetode:	Uspecificeret
Prøvetype:	Spildevandskontrol	Prøvetagningsstidspunkt:	-
Prøvested:	TELETRONIC DENMARK	Prøvetagningssted:	RGS over udløb
Grænseværdier:	Ikke oplyst	Analyseperiode:	29.03.2023 - 11.04.2023

Analyseparameter	Resultat	Min	Max	Udenfor	D.L.	Metode/Reference	+/-
Arsen	84 µg/L	-	-		1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Bly	393 µg/L	-	-		1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Cadmium	2.5 µg/L	-	-		0.1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Chrom	173 µg/L	-	-		1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Kobber	137 µg/L	-	-		1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Kviksølv	1.5 µg/L	-	-		0.1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Nikkel	157 µg/L	-	-		1	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Zink	710 µg/L	-	-		3	*M-0142 DS 259ACP-MS	20%
Perfluorbutansulfonat (PFBS)	0.0041 µg/L	-	-		0.0003	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluorhexansulfonat (PFHxS)	<0.003 µg/L	-	-		0.003	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluoroktansulfonsyre (PFOS)	<0.003 µg/L	-	-		0.003	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluorpentansyre (PFPeA)	<0.005 µg/L	-	-		0.005	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluorheptansyre (PFHpA)	<0.003 µg/L	-	-		0.003	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluorheptansyre (PFHpA)	<0.003 µg/L	-	-		0.003	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluoroktansyre (PFOA)	0.0040 µg/L	-	-		0.0003	*DIN 38407-42 mod.	30%
6:2 fluorotelomersulfonsyre (6:2 FTS)	<0.003 µg/L	-	-		0.003	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluorbutansyre (PFBA)	<0.005 µg/L	-	-		0.005	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluoromonansyre (PFNA)	<0.005 µg/L	-	-		0.005	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluordecansyre (PFDA)	<0.005 µg/L	-	-		0.005	*DIN 38407-42 mod.	30%
Perfluoroktansulfonamid (PFOSA)	<0.003 µg/L	-	-		0.003	*DIN 38407-42 mod.	30%
PFAS Sum (12)	0.0081 µg/L	-	-		0.0002	*Beregning	30%

Beregninger

I det følgende beregnes den procentvise andel af den filtrerede prøve (den opløste fase) af totalkoncentrationen for havvandsprøverne i Kongedybet 2020 samt for åbent vand ved KMC Nordhavnsdeponiet i 2021.

Der foreligger i Københavns Kommunes havvandsprøver af august 2022 ligeledes analyseresultater for både opløst fase og totalkoncentrationen. Da en forholdsvis stor andel af disse analyser har værdier under detektionsgrænsen, er disse fravalgt som beregningsgrundlag.

For visse analyser overstiger den opløste fase totalkoncentrationen, hvilket er videnskabeligt uredeligt. I disse tilfælde er beregningen sat til 1,00 med den devierende værdi i parentes.

Beregningerne benyttes til at fastslå en sandsynlig værdi for den opløst fase på prøvetagningstidspunktet for havvandsprøven udtaget i Agersø Sund over RGS' udløb 6. februar 2023.

Analyserapporterne er grundet omfanget ikke vedlagt dette appendix, men kan rekvireres ved henvendelse til GeoHav.

		filtreret/total	
Arsen			
148117/20 Kongedybet 1m 2. juli 2020	1,0000		
148118/20 Kongedybet 13m 2. juli 2020	0,7500		
153150/20 Kongedybet 1m 9. juli 2020	0,9286		
153151/20 Kongedybet 13m 9. juli 2020	1,0000		
157200/20 Kongedybet 1m 16. juli 2020	0,8462		
157201/20 Kongedybet 13m 16. juli 2020	1,0000		
AR-21-CA-21065174-01 KMC åbent vand 16.06.2021	1,0000		
AR-22-CA-21149135-01 KMC åbent vand 16.12.2021	1,0000		
gennemsnit :	0,9406		
Bly			
148117/20 Kongedybet 1m 2. juli 2020	0,6363		
148118/20 Kongedybet 13m 2. juli 2020	1,0000	(1,5000)	
153150/20 Kongedybet 1m 9. juli 2020	1,0000	(1,3253)	
153151/20 Kongedybet 13m 9. juli 2020	0,8571		
157200/20 Kongedybet 1m 16. juli 2020	1,0000	(1,0857)	
157201/20 Kongedybet 13m 16. juli 2020	0,9545		
gennemsnit :	0,9080		
Cadmium			
148118/20 Kongedybet 13m 2. juli 2020	0,7018		
153150/20 Kongedybet 1m 9. juli 2020	1,0000	(1,1000)	
153151/20 Kongedybet 13m 9. juli 2020	0,9091		
157200/20 Kongedybet 1m 16. juli 2020	1,0000		
157201/20 Kongedybet 13m 16. juli 2020	1,0000		
AR-21-CA-21065174-01 KMC åbent vand 16.06.2021	0,6400		
AR-22-CA-21149135-01 KMC åbent vand 16.12.2021	1,0000		
gennemsnit :	0,8930		
Chrom			
148117/20 Kongedybet 1m 2. juli 2020	1,0000		
148118/20 Kongedybet 13m 2. juli 2020	0,1077		
153150/20 Kongedybet 1m 9. juli 2020	0,3692		
153151/20 Kongedybet 13m 9. juli 2020	0,1850		
157200/20 Kongedybet 1m 16. juli 2020	0,5813		
157201/20 Kongedybet 13m 16. juli 2020	0,2157		
AR-22-CA-21149135-01 KMC åbent vand 16.12.2021	1,0000		
gennemsnit :	0,4941		
Kobber			
148117/20 Kongedybet 1m 2. juli 2020	0,2000		
148118/20 Kongedybet 13m 2. juli 2020	0,2179		
153150/20 Kongedybet 1m 9. juli 2020	0,5357		
153151/20 Kongedybet 13m 9. juli 2020	0,6623		
157200/20 Kongedybet 1m 16. juli 2020	0,7600		
157201/20 Kongedybet 13m 16. juli 2020	0,8438		
AR-21-CA-21065174-01 KMC åbent vand 16.06.2021	0,8261		
AR-22-CA-21149135-01 KMC åbent vand 16.12.2021	0,7711		
gennemsnit :	0,6021		

APPENDIX A

Kviksølv

AR-21-CA-21065174-01	KMC åbent vand 16.06.2021	0,9474
AR-22-CA-21149135-01	KMC åbent vand 16.12.2021	0,7059
gennemsnit :		0,8267

Nikkel

148117/20	Kongedybet 1m 2. juli 2020	0,4800
148118/20	Kongedybet 13m 2. juli 2020	0,1455
153150/20	Kongedybet 1m 9. juli 2020	0,8780
153151/20	Kongedybet 13m 9. juli 2020	0,4364
157200/20	Kongedybet 1m 16. juli 2020	0,7419
157201/20	Kongedybet 13m 16. juli 2020	0,4194
AR-21-CA-21065174-01	KMC åbent vand 16.06.2021	0,6563
AR-22-CA-21149135-01	KMC åbent vand 16.12.2021	0,8429
gennemsnit :		0,5751

Zink

148117/20	Kongedybet 1m 2. juli 2020	0,7975	
148118/20	Kongedybet 13m 2. juli 2020	0,7273	
153150/20	Kongedybet 1m 9. juli 2020	1,0000	(1,0303)
153151/20	Kongedybet 13m 9. juli 2020	0,9176	
157200/20	Kongedybet 1m 16. juli 2020	0,8364	
157201/20	Kongedybet 13m 16. juli 2020	0,9091	
AR-21-CA-21065174-01	KMC åbent vand 16.06.2021	1,0000	
AR-22-CA-21149135-01	KMC åbent vand 16.12.2021	0,5765	
gennemsnit :		0,8456	

Beregnet opløst fase af totalkoncentrationen i havvandsprøven udtaget i Agersø Sund over RGS' udløb 6. februar 2023 jf. analyserapport X:

	totalkoncentration		beregnet opløst fase	
Arsen	84	µg/l	0,9406 * 84	= 79,0104 µg/l
Bly	393	µg/l	0,9080 * 393	= 356,844 µg/l
Cadmium	2,5	µg/l	0,8930 * 2,5	= 2,2325 µg/l
Chrom	173	µg/l	0,4941 * 173	= 85,4793 µg/l
Kobber	137	µg/l	0,6021 * 137	= 82,4877 µg/l
Kviksølv	1,5	µg/l	0,8267 * 1,5	= 1,2401 µg/l
Nikkel	157	µg/l	0,5751 * 157	= 90,2907 µg/l
Zink	710	µg/l	0,8456 * 710	= 600,376 µg/l

Overskridelsesfaktorer

blå : generelt kvalitetskrav bek 1625
rød : maksimumkoncentrationen bek 1625

Arsen	79,0104 µg/l / 2	µg/l = 39,5 x
Bly	356,844 µg/l / 14	µg/l = 25,5 x
Cadmium	2,2325 µg/l / 0,45	µg/l = 5 x
Chrom	85,4793 µg/l / 3,4	µg/l = 25,1 x
Kobber	82,4877 µg/l / 2,3	µg/l = 35,9 x
Kviksølv	1,2401 µg/l / 0,07	µg/l = 17,7 x
Nikkel	90,2907 µg/l / 34	µg/l = 2,7 x
Zink	600,376 µg/l / 8,8	µg/l = 68,2 x